

**Komunikat ze spotkania Prezydium KSN z kierownictwem Ministerstwa
Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w dniu 21 marca 2014.**

W spotkaniu udział wzięli:

Ze strony MNiSW - minister Lena Kolarska-Bobińska, wiceminister Marek Ratajczak, dyrektor generalny Marek Kuciński, dyrektor departamentu Budżetu i Finansów Jarosław Oliwa i naczelnik Wydziału Prezydialnego Ewa Nowak-Lewińska.

Ze strony KSN: przewodniczący Edward Malec, wiceprzewodnicząca Maria Sapor, wiceprzewodniczący Jerzy Dudek oraz członkowie Prezydium – Krystyna Andrzejewska, Joanna Wibig, Beata Zięba, Marek Gutowski, Barbara Jakubowska, Józef Kaczor, Leszek Koszałka, Ryszard Mosakowski, Marek Sawicki, Kazimierz Siciński, Paweł Sobotko, Zbigniew Zawitowski.

Spotkanie rozpoczęło się o 14.10.

Na wstępie minister Lena Kolarska- Bobińska przedstawiła plany prac MNiSW po dokonaniu zmian w nowelizowanej ustawie, które powinny zostać przeprowadzone do maja 2014. Należą do nich: zmiana oceny parametrycznej jednostek, zmiana listy czasopism, wprowadzenie interdyscyplinarności kształcenia i dokonanie korekt aktów prawnych w zakresie nauki i szkolnictwa wyższego, które nadadzą im bardziej „zjadliwy (w sensie przyjazny) charakter”. **Zapewniła, że kolejny etap podwyżek zostanie zrealizowany, a dotacja dydaktyczna zostanie przekazana na uczelnie do końca marca. Min. Marek Ratajczak wyjaśnił, że w kwietniu ministerstwo wystąpi o uruchomienie rezerwy celowej na podwyżki.**

Przewodniczący KSN podziękował za możliwość spotkania. Zaproponował także, aby przejść od razu do roboczej dyskusji na konkretne tematy, przy czym poprosił o to, aby to on udzielał głosu przedstawicielom KSN, co ułatwi stronie związkowej przekaz poglądów na omawiane kwestie.

Podstawowym tematem spotkania (ponad 45 minut) była proponowana przez rząd zmiana artykułu 152 Psw, uniemożliwiająca zawieranie ponadzakładowego układu zbiorowego pracy związkom zawodowym pracowników uczelni publicznych. Przew. KSN podkreślił, że w środowisku akademickim, rozumianym jako całość, nie ma woli działania na rzecz zmiany istniejącego zapisu artykułu 152.

W dyskusji zabrali głos wszyscy przedstawiciele ministerstwa – zawsze przedstawiając argumenty za usunięciem obecnego zapisu. Używano – jako zasadniczego - argumentu, że obecny stan rzeczy ogranicza autonomię uczelni. Podkreślano, że minister nauki i szkolnictwa nie jest pracodawcą. Pomijamy inne standardowe argumenty, które słyszeliśmy już wielokrotnie.

Członkowie Prezydium - Krystyna Andrzejewska, Maria Sapor, Beata Zięba, Kazimierz Siciński – zbijali argumenty strony ministerialnej. Wiceprzewodnicząca i przewodniczący prosili o znalezienie innego rozwiązania (to znaczy znalezienie innej strony układowej), a zanim to nastąpi, o wycofanie zmian. Spotkaliśmy się z odmową. Na uwagę min. Kolarskiej-Bobińskiej o braku ponadzakładowych układów zbiorowych w innych krajach, trafnie odpowiedział Ryszard Mosakowski, wymieniając Danię, Holandię i parę innych państw, w których takie układy istnieją.

Edward Malec zamknął dyskusję, wyrażając żal z powodu niezgodnienia stanowisk w tej sprawie i podkreślając, że będzie to poważny problem dla KSN, którego rozwiązanie będzie wymagało działań natury związkowej.

W kolejnym punkcie omawiano sprawę artykułu 125, postulując bądź jego wykreślenie, bądź powrót do zapisu sprzed nowelizacji dokonanej w 2011 roku: „Stosunek pracy z mianowanym nauczycielem akademickim może być rozwiązany również z innych przyczyn, po uzyskaniu **zgody** organu kolegialnego wskazanego w statucie uczelni.”

W dyskusji zabrali głos: Maria Sapor i Marek Gutowski oraz przewodniczący KSN, podkreślając m. in., że w instytutach PAN obowiązuje zapis o sensie takim, jaki był w Psw sprzed 2011. Edward Malec podkreślał, że gdyby obecna postać artykułu 125 obowiązywała w latach 1950., to zwolnienie prof. prof. małżeństwa Ossowskich, Tatarkiewicza, Ingardena przebiegało by zupełnie inaczej. Jak wiadomo, napuszczano na nich bojówki studenckie (z udziałem znanych później prominentów nauk społecznych) i wymuszano w ten sposób przejście do PAN.

Ze strony ministerialnej napotkaliśmy na opór, **ale minister Kolarska-Bobińska zainteresowała się sprawą w sposób dobrze wróżyący rozwiązaniu tej kwestii.**

Poruszyliśmy (Maria Sapor, Marek Gutowski, Edward Malec) niekorzystny dla pracowników zapis artykułu 124 w kontekście art. 132, ale także art. 125, podkreślając opresyjny charakter ustawy, która zawiera wiele sposobów na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielami akademickimi.

Strona ministerialna nie zgodziła się z naszym stanowiskiem.

Kolejnym punktem rozmów były podwyżki wynagrodzeń. Istniała zbieżność poglądu obu stron co do zasad podziału środków na podwyżki wynagrodzeń między uczelnie publiczne w 2014 roku.

Przewodniczący KSN NSZZ „Solidarność” zaproponował, aby przyjęto rozwiązania zastosowane w roku 2013, a mianowicie:

Podwyżka wynagrodzeń przewidziana ustawą budżetową na rok 2013 powinna być rozdzielana przez MNiSW pomiędzy publiczne uczelnie wyższe według następujących zasad:

- i) kwotowo, z przyjęciem (w przybliżeniu) zasady 3:2:1:1 (np. 3:2:1.25:1.25);
- ii) wyłącznie dla zatrudnionych w podstawowym miejscu pracy oraz dla pracowników nigdzie nie zatrudnionych w podstawowym miejscu pracy i zatrudnionych na ułamkach etatów.
- iii) W przypadku pracowników niepełnozatrudnionych, pracujących w różnych miejscach pracy, dotacja powinna być proporcjonalna do sumy poszczególnych ułamków etatów, ale nie może być wyższa niż dotacja dla pracownika zatrudnionego w podstawowym miejscu pracy.

Zasady podwyżek w uczelniach powinny być uzgadniane ze strona związkową.

Dyrektor departamentu J. Oliwa wyjaśnił, że w roku 2013. podzielono środki między uczelnie według wag w algorytmie części kadrowej - 2.5(prof.):2(dr hab.):1.5(dr):1(mgr) oraz dodatkowo ze współczynnikiem 1(nie nauczyciele, których nie ma wprost w algorytmie). Ten system będzie – według ministra Ratajczaka – utrzymany w roku 2014.

Kazimierz Siciński podkreślił, że powinien się znaleźć sposób podwyższenia wynagrodzeń dla pracowników działu pomocy materialnej dla studentów.

Krystyna Andrzejewska poruszyła sprawę odpisu na zakładowy fundusz środków socjalnych od środków na podwyżki. Min. Ratajczak wyjaśnił, że min. finansów zatrzymuje te środki u

siebie. Maria Sapor zwróciła się o dołączenie do „listu pasterskiego” zaleceń o uzgadnianie zasad podwyżek w uczelniach ze związkami zawodowymi.

Następnie omawiano finansowania nauki i szkolnictwa wyższego. Przewodniczący KSN podkreślił, że w roku 2012. Osiągnęliśmy minimum w finansowaniu obu działów z budżetu państwa – w sumie ok. 1% PKB – podczas gdy w roku 2005 było to ok. 1.32 PKB. Kazimierz Siciński zaproponował opracowanie „mapy drogowej” finansowania badań naukowych w Polsce i trwałych mechanizmów tworzenia popytu na badania i innowacje przez gospodarke. Zagroza nam bowiem po 2020 r. ponowne załamanie finansowania po niewielkim wzroście osiągniętym przy wsparciu finansowym funduszy strukturalnych UE w latach 2006-2020.

Minister Kolarska-Bobińska odpowiedziała na to stwierdzeniem, że należy opracować stosowną strategię rozwoju szkolnictwa wyższego i nauki. Józef Kaczor zwrócił uwagę na brak funduszy na utrzymanie nowej infrastruktury naukowej. Minister zwróciła uwagę, że rektorzy planując inwestycje podejmowali pewne zobowiązania finansowe (ze środków własnych) i powinni przewidzieć konieczność posiadania środków finansowych na użytkowanie pozyskanej infrastruktury.

Minister musiała opuścić spotkanie o 15.30. Przew. KSN podziękował za rozmowę i poprosił o zapamiętanie dwu liczb: 125 i 152 oraz skrótu PUZP. Co minister przyjęła z zaskoczeniem, ale też z uśmiechem.

W dalszej części spotkania stronie ministerialnej przewodniczył minister Ratajczak.

Kazimierz Siciński zapytał retorycznie, kiedy nastąpi kres zmniejszania dotacji statutowej. Joanna Wibig podkreśliła konieczność zapewnienia stabilnego finansowania z dotacji statutowej, bowiem granty naukowe są niepewnym źródłem finansowania, zwłaszcza w sytuacji ograniczanego budżetu NCN. Minister Ratajczak powiedział, że dotacja statutowa będzie przyznawana w inny sposób, niż do tej pory. Ministerstwo pracuje nad podziałem dotacji statutowej w oparciu o tzw. średnia krocząca (średnią z ostatnich 3 lat). Powodem jest m.in. stanowisko sądów, które w sprawach wytaczanych MNiSW przez dyrektorów jednostek badawczych zarzucały ministerstwu stosowanie stałej przeniesienia w rozporządzeniach, mimo, że stała przeniesienia nie pojawia się w ustawach.

Na zakończenie wspomnieliśmy o pilnej potrzebie zmiany kwoty bazowej oraz o potrzebie kreowania polityki kadrowej w oparciu o analizę uzyskanych w ostatnich dwóch latach stopni doktora, doktora habilitowanego oraz tytułu profesora. Minister Ratajczak wspomniął o dużej ilości wniosków o tytuł profesora, które wpłynęły do Centralnej Komisji. Nie odniósł się do kwoty bazowej.

Spotkanie zakończyło się o 15.50.

Przewodniczący KSN poprosił ministra Marka Ratajczaka o zapamiętanie potrzeby rozwiązania następujących kwestii:

- i) PUZP i art. 152;
- ii) Zmniejszeniu opresyjności Psw, w nawiązaniu do art. 125, 124 i 132;
- iii) Podwyżki – uzgadniane w uczelniach ze związkami zawodowymi, na podstawowe miejsce pracy, wedle 3:2:1.25,1.25.

Spisali:

Wiceprzewodnicząca KSN Maria Sapor i przewodniczący KSN Edward Malec.